



# Ўзбекистон

ЎЗБЕКISTON ADABIYOTI VA SAN'ATI

2000 йил

# АДАБИЁТИ ва САНЪАТИ

ЖАФТАЛИК ГАЗЕТА

1956 йил 4 январдан нашр этила бошлаган

• 27 октябр, №44(3582) •

Шу йилнинг 13-20 октябр кунлари Олмонянинг Мюльхайм шаҳрида «Илак йули театр саҳнати» лойиҳаси доирасида «Марказий Осиё театр жирофаси» фестивали бўлиб ўтди.

## ЕВРОПАНИ ҲАЙРАТГА СОЛИБ...

Ўзбек миллий театр санъатининг Олмонядаги улкан муваффақияти



Спектакл ноҳиясига етган томоша зали олқишлардан ларзага келди. Миннатдор томошабинлар йигирма дақиқалар мобайнида ижодкорларни қайта-қайта саҳнага таклиф этишиб олқишлашди. Немис тилида «Офарин» хитоблари янгради.

Ҳар бир суратини чизиб берганки, ўқиб-ҳайратга тушасан киши. Китобни ёзиш жараёнида олима 600дан зиёд манбалардан фойдаланган. Ана шу тарихий асарларга асосланган ҳолда Заҳириддин Бобурга — фирдавсмақоний, Насируддин Хумоюнга — жаннат ошиёний, Жалолуддин Акбарга — арш ошиёний, Нуриддин Жаҳонгир Шоҳ Жаҳонга — соҳибқирон, Аврангзёб Оламгирга — худд макон каби нисбатлар берган.



2000 ЙИЛ — СОҒЛОМ АВЛОД ЙИЛИ

## «БОБУРИЙЛАР САЛТАНАТИДА»

Машҳур олимون исломуносу олимаси Аннемарие Шиммель хонимнинг номини ўзбек китобхонлари ва газет-хонлари яхши билишади. Шу йилнинг бошларида унинг «Шарк» нашриёт-матбаа концернида chop этилган «Жонон менинг жонимда» асари китобхонлар орасида олима ижодидаги қизиққичи янада оширди.

## Ўзбеклар ва қуё

Бекӣёс маънавий ҳазинамизнинг гултоҳи «Алпомиш» достони десак адашмаймиз. Достоннинг 1000 кенг нишонланиси йиллиги «Алпомиш»га бўлган қизиққичи янада орттирди, асарнинг янги таржумалари яратилди.

## «АЛПОМИШ» ТУРК ТИЛИДА

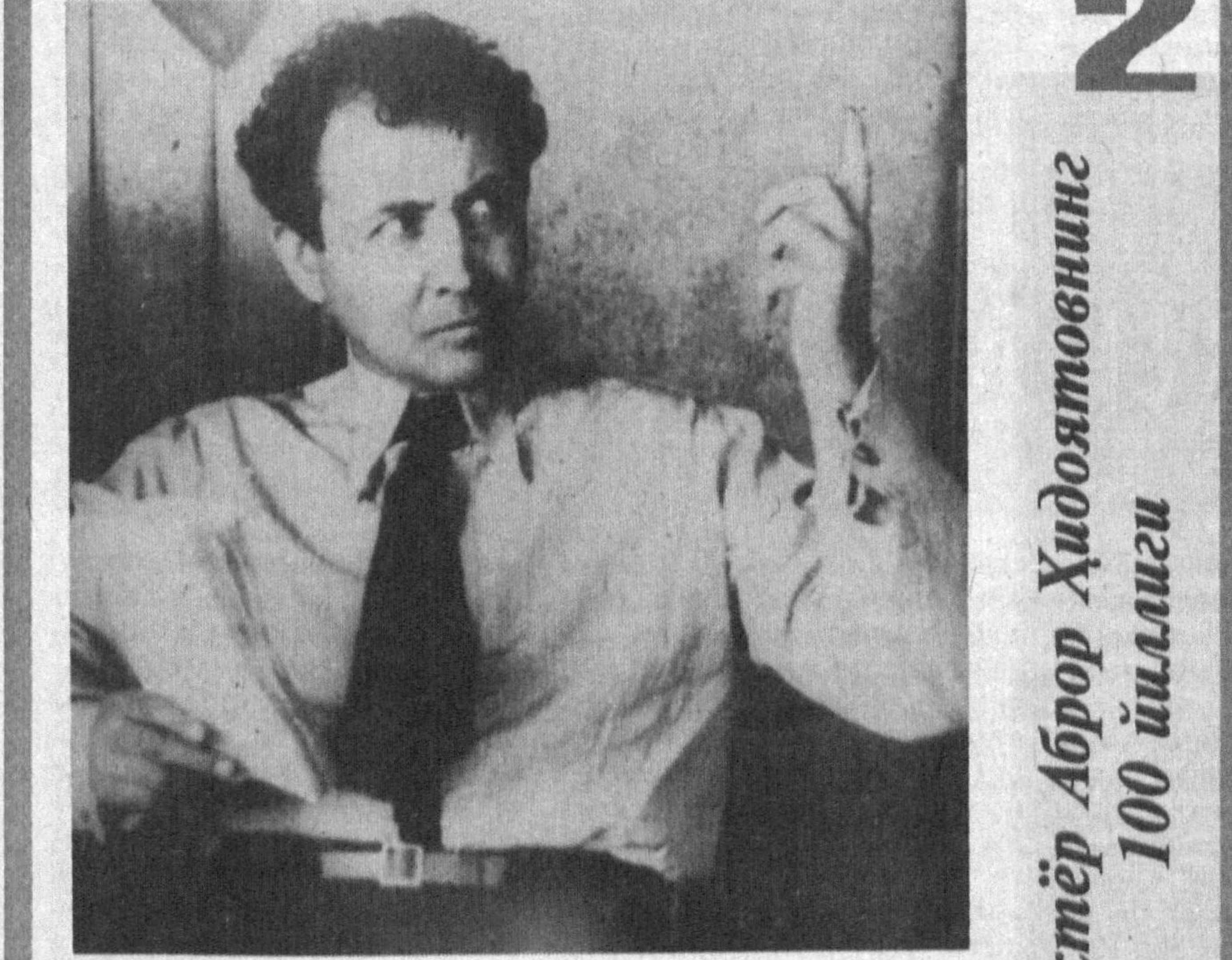
Достон таржимонлари ўзбек тилини яхши билган мутахассислар эканлиги кишини қувонтиради. Ойнур Уз бир неча йил ўзбекистонда яшаб, ўзбекистон Миллий университети турк филологияси кафедрасида малака оширган, ўзбек ва турк тилларини қиёсий ўрганган, ўзбек маданияти ва адабиётидан анча хабардор мутахассисдир.

## ЮРТНИ СОТГАН КЕЧИРИЛМАЙДИ!

Муносабат

Уша қуни Вазира Маҳамасида мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг 1998 йил якунларига бағишланган йигирмиш бешинчи кунда унинг маънавий ҳазинамизнинг гултоҳи «Алпомиш»га бўлган қизиққичи янада орттирди, асарнинг янги таржумалари яратилди.

## БУГУНГИ СОНДА:



2 БИЗ КИМИЗ? 3 4 «ФАНО ДАШТИДАГИ ҚУШ» Буюк актёр Аббор Ҳидоятматовнинг 100 йиллиги

## «ОФАРИН» ИЖОДКОРГА ҚАНОТ

Шарқда азалдан истеъдод эгалари юксак кадрланиб келган. Бехуда «Талант — халқ мулки», демайдилар. Қолаверса, ҳар қандай жамиятнинг қиёфаси, миллатнинг маданий раванг тоғлини унинг зибиллари салоҳияти, савиясида яққол кўриниб туради.

## ГҶЗАЛ ЁР, ДИЛОЗОР ЁКИ ЗАМОНИВИЙ ХИРГОЙИ

Рустам Мусурмоннинг «Уйламай қуйлаган...» мақоласини («УзАС», 13 октябр) ўқиганимдан сўнг менинг ҳам алам билан қуйлагим келди.

## ОБУНАЧИ ХУҚУҚИ

Шу кунларда мамлакатимизда газета ёки журналга салгина бўлса-да, алоқадор инсон борки, ҳаммасининг ҳаёлида бир табиъат — обуна мавсумини яхши ўтказиш, иложи борича кўпроқ ўқувчига эга бўлиш. Рост-да, ўқувчи керакми, газетхон керакми, марҳамат, ўз томонингизга агардирингиз, газетангизнинг сўзи билан, юзи билан.

Вилоятда ҳам. Бу ҳақда «Жиззах вилоят почтаси» хиссадорлик жамияти раиси Илҳом Саидмурзаев қуйдагиларни билдирди: «Айнан мамлакат газета ва журналларига обуна ташкил этиш масаласи кўни кеча вилоят ҳокимлигида алоҳида қўриб чиқилди.

Ота БУГУТЛИ

Буёқларимиз

УЛУГ АКТЁР

Аброр Хидоятлов 1900 йили Тошкент шаҳрида Дегрез маҳалласида, уста Раҳматилла оиласида туғилди.

А. Хидоятлов ўша йиллари биринчи ўзбек режиссёри Маннон Уйгур билан танишиб қолади.

А. Хидоятлов кичик умр кўрди, ammo санъатимизда ўнмас из қолдириди.

А. Хидоятлов кичик умр кўрди, ammo санъатимизда ўнмас из қолдириди. У шоғирларнинг чинакам ғамўғри эди.

А. Хидоятлов кичик умр кўрди, ammo санъатимизда ўнмас из қолдириди. У шоғирларнинг чинакам ғамўғри эди.

А. Хидоятлов кичик умр кўрди, ammo санъатимизда ўнмас из қолдириди. У шоғирларнинг чинакам ғамўғри эди.

Зикир МУХАММАДЖОНОВ

Мен олтишинчи йилларнинг бошидан барча улкан санъаткорлар катори Шукр Бурхоннинг ҳам ашаддий мулоқотига айланганман.

БИТТА ЭДИ ШУКУР БУРХОН ХАМ



Уша йиллар Шукр Бурхон Фодирни ўйнарди, «Юлий Цезарь», «Кузгунлар», «Мирзо Улубек».

Шукр Бурхон ҳар қандай издиҳомда дарҳол кўзга ташланадиган «сиймо» эди.

Уша йиллар Шукр Бурхон Фодирни ўйнарди, «Юлий Цезарь», «Кузгунлар», «Мирзо Улубек».

Шукр Бурхон ҳар қандай издиҳомда дарҳол кўзга ташланадиган «сиймо» эди.

рақибини тинглаб ёки сукут сақлаб турганида нигоҳи кўпича томоша залда бўларди.

«Мирзо Улубек» саҳналаштирилди. Ҳақиқий шекспирона бу асар (мен илгари «Мирзо Улубек» тўғрисида каттагина мақола ёзган, унда агар Шекспир Шайхзода домладан қалбидан асарлари «Шайхона» деб баҳоланарди, деган фикрни баён қилган эдим) айнан Шукр Бурхон учун ёзилгандай эди.

«Мирзо Улубек» 1963 йили саҳналаштирилган эди. Дастлаб жамоатчилик кўриги бўлди.

«Мирзо Улубек» 1963 йили саҳналаштирилган эди. Дастлаб жамоатчилик кўриги бўлди.

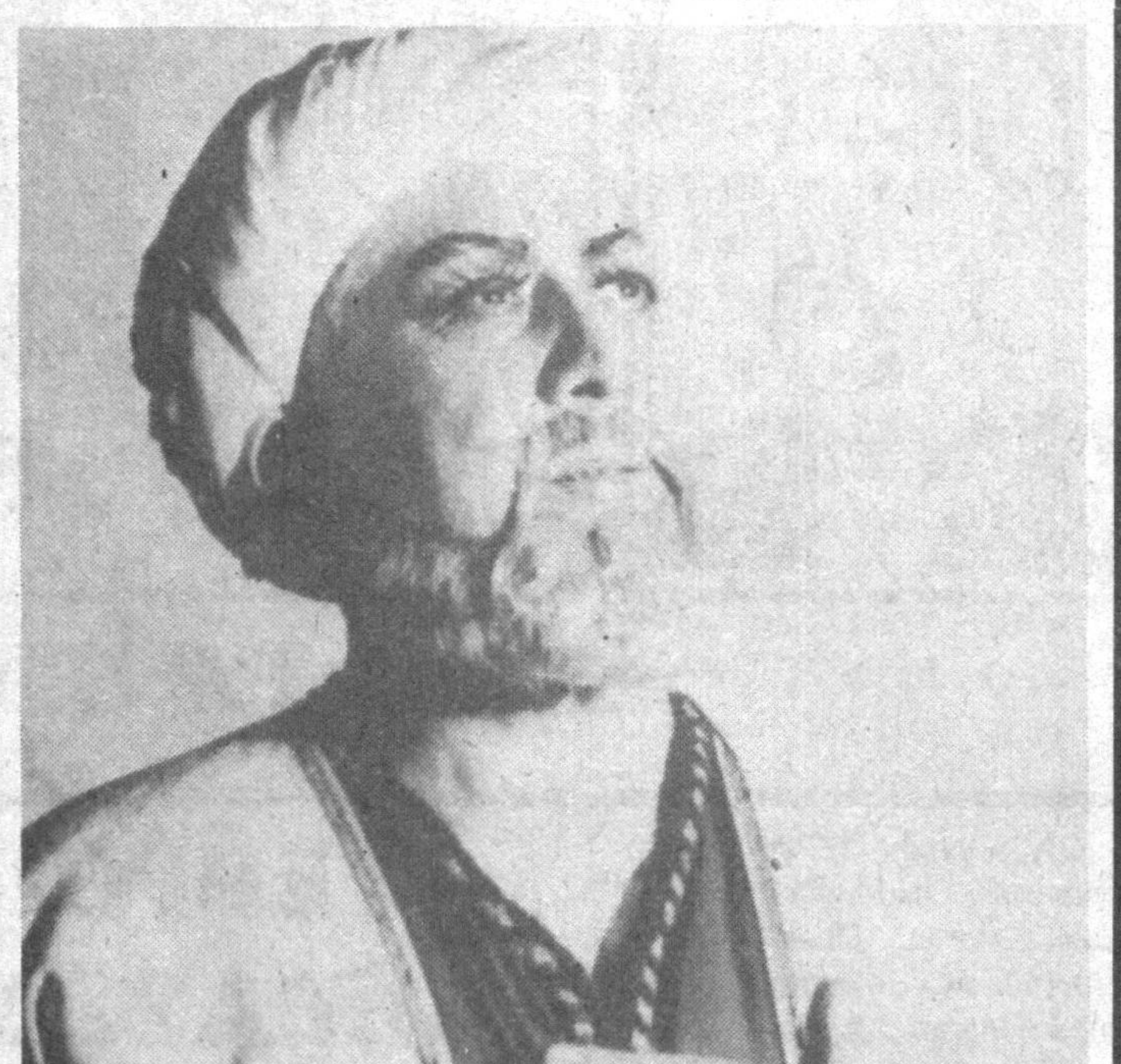
«Мирзо Улубек» 1963 йили саҳналаштирилган эди. Дастлаб жамоатчилик кўриги бўлди.

«Мирзо Улубек» 1963 йили саҳналаштирилган эди. Дастлаб жамоатчилик кўриги бўлди.

«Мирзо Улубек» 1963 йили саҳналаштирилган эди. Дастлаб жамоатчилик кўриги бўлди.

«Мирзо Улубек» 1963 йили саҳналаштирилган эди. Дастлаб жамоатчилик кўриги бўлди.

Маираб БОБОВЕВ



Халқимизнинг ардокли санъаткорлари Шукр Бурхон, Олим Хўжаев ва Соиб Хўжаев таваллудининг 90 йиллиги муносабати билан жойларда турли тадбирлар ўтказилмоқда.

НУРГА ИНТИЛАЁТГАН ИНСОН

Ҳозирги кун қаҳрамони ким? Бу савол жамоатчилик орасида турли баҳо-мунозараларга сабаб бўлиб келяпти.

Ҳозирги кун қаҳрамони ким? Бу савол жамоатчилик орасида турли баҳо-мунозараларга сабаб бўлиб келяпти.

Зикир МУХАММАДЖОНОВ

САМАРҚАНД ШАҲРИНИНГ 2500 ЙИЛЛИК БИЎЛЕБИ МУНОСАБИ

САМАРҚАНД ШАҲРИНИНГ 2500 ЙИЛЛИК БИЎЛЕБИ МУНОСАБИ

НИ УСТИГА МЎГУЛСТАНИ ХОНЛАРИНИНГ ХУЖУМЛАРИ КУЧАЙГАН ЭДИ.

НИ УСТИГА МЎГУЛСТАНИ ХОНЛАРИНИНГ ХУЖУМЛАРИ КУЧАЙГАН ЭДИ.

БИЗ КАММИЗ?

БИЗ КАММИЗ? кўрсатган жангчилар доимо такдирланган, сунташлик қилганлар эса, жазага тортилган.

ГЎЗАЛ ЁР, ДИЛОЗОР ҲАМ ЗАМОНАВИЙ ХИРГОЙИ

ГЎЗАЛ ЁР, ДИЛОЗОР ҲАМ ЗАМОНАВИЙ ХИРГОЙИ

АКС-САҒО

АКС-САҒО

ЗАФАРЛИ ЙЎЛА

ЗАФАРЛИ ЙЎЛА

ЗАФАРЛИ ЙЎЛА

ЗАФАРЛИ ЙЎЛА

МЕН ҲАЗИМНИ ИЗЛАДИМ СЕНДАН

Хаёт юрагимни тилкалар
Сочларингдан ханжарлар
Вайрон кўнгил отли
Севги билан ичман қасам!

Йиғлаб ололмайман
Кўзим косалари аёқ
Кулиб ололмайман
Юзим зардларида кулги

Сен-чи, мендан йиғасан
Мен сенга кимларни
Сендан ўзни топмаслик ўйи.
Юрагимга солар ваҳима.



Қанчалар кутганим
Қанча-қанча изламлар ўтди.
Сени изламадим. Изладим
Сендан мен ўзимни

Газета истиклол даври
прозасти ҳақида баҳс очиб,
хайри иш қилди. Тан олиб
айтиш керакки, Шукур

ёзилган асарлар тоғалитар муҳитга қарши
жавоб исён экан, бу жойда иккидан эркин

тўсиқ олдидан доврдира қолмасдан,
дарёларга кўприк солиб ё
отда сузиб ўтиб, ўрмону чангал

йўқотмай, оддий жангчиларга
ўрнатилган таҳсин айтиш
билан бирга, Шоҳ Мансур ва

муҳим факт негандир эътибордан
четда қолган. Маълумки,
«Зафарнома»нинг Лондонда

у мўғул хони Қозонхонга
қарши исён кўтариб, уни
ўлдирган турк амираи сифати

устига, умуминсонийлик деган тушунча,
миллатчиликнинг қилма-қиллиги,
аксинча, уни ўз

СОЛНОМАСИ

каби қудратли турк султонлари
ҳам уларни ҳийла-ҳитлати
орини олимаганлар. Амир Темурнинг

маълумотлар ҳам мавжуд.
Соҳибқирон узок сафарлар
пайтида ҳам улкан салтанатини

ни юклайди: «Номи юқориде
эслатилган суюкли фарзанд
ҳам ўз навбатида зиммасига

Агар нашр қилинса, шубҳасиз,
рус шарқшунослик фанининг
катта ютуқлари сифатида

МУХАББАТ ЭРТАГИНИ АЙТИБ АДО ЭТИБ БЎЛМАЙДИ.

Мухаббат эртагини айтиб адо этиб бўлмайди.
Шеърда солганда эса
бу эртақ анчайин ҳаяжонли ва эзгин

